

Commissievoorblad

Onderwerp : Strategienotitie begraafplaatsen
Commissievergadering : ABM
Datum vergadering : 8 mei 2025
Portefeuillehouder : K. van Werven
Behandelaar : Maartje Geurtz
E-mail/telefoonnummer : m.geurtz@huizen.nl / 06-43833103

De commissie wordt gevraagd

Wensen en bedenkingen kenbaar te maken met betrekking tot de voorstellen en vermelde alternatieven ten aanzien van de volgende drie thema's die in deze notitie nader worden toegelicht.

1. Functie van de oude begraafplaats (zie blz. 4 tot en met 6).
2. Toekomst van de huidige algemene kindergraven (zie blz. 6 en 7).
3. Kosten van de begraafplaatsen (zie blz. 8).

Achtergrondinformatie voor de commissie

De afgelopen jaren hebben we als gemeente gewerkt aan de toekomst van de twee gemeentelijke begraafplaatsen in Huizen. In deze periode zijn verschillende producten en diensten ontwikkeld, maar miste steeds het overkoepelende beleid. Dit kader is nu in ontwikkeling en zal in het vierde kwartaal van dit jaar ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. We betrekken de commissie ABM graag in een vroegtijdig stadium bij deze ontwikkeling omdat het beleid begraafplaatsen aan de voorkant een richting vraagt over de te maken keuzes.

Korte terugblik/aanleiding

Op dit moment is er een vastgestelde Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen voor de gemeente Huizen 2013. In deze verordening zijn regels opgesteld voor het gebruik van de begraafplaatsen.

De afgelopen jaren hebben er diverse vraagstukken gespeeld rondom de begraafplaatsen. Deze vraagstukken hadden onder andere betrekking op onduidelijkheid ten aanzien van het ruimen van graven, de organisatie rondom het proces begraven (inclusief begraafplaatsadministratie), de kostendekking, civieltechnisch en groenbeheer, onderhoud, vastgoed op de begraafplaatsen en de kwaliteit van de begraafplaatsen.

Daarnaast zien we dat de vraag naar begraven daalt en er een stijgende behoefte is aan cremeren. Landelijke cijfers laten zien dat in 2024 het crematiecijfer op 67,85% lag. Begraven heeft hiermee steeds minder de voorkeur. In Huizen is de landelijke trend van minder begraven ook zichtbaar, met een begraafcijfer van circa 30%.

Het begraafplaatsbeheer kent uiteenlopende aspecten die door verschillende afdelingen/programma's uitgevoerd worden. Denk aan zaken als groen, vastgoed, financiën, burgerzaken en maatschappelijke ontwikkeling. Er ligt wet- en regelgeving waar we als gemeente aan moeten voldoen en we willen tegemoet komen aan de wensen van onze inwoners. Daarnaast is het een gevoelig onderwerp waar verschillende stakeholders bij betrokken zijn.

Al deze vraagstukken en kansen zijn in beeld gebracht en hebben ons inzicht gegeven in de stappen die we als gemeente moeten zetten om te komen tot toekomstbestendig begraafplaatsbeheer. Hierbij zijn we tot de conclusie gekomen dat er eerst een breed, integraal beleidsplan nodig is dat bestuurlijk gedragen wordt. Op basis van dit beleidsplan wordt vervolgens een verordening uitgewerkt waarmee we in de praktijk aan de slag kunnen om ons begraafplaatsbeheer toekomstbestendig vorm te geven.

Participatie

Ter voorbereiding op deze strategienotitie en het begraafplaatsbeleid hebben we de afgelopen periode met zowel interne als externe stakeholders het gesprek gevoerd over welke kansen en uitdagingen zij zien rondom begraafplaatsen. We hebben bijvoorbeeld met de lokale uitvaartondernemers gesproken en we spreken medio april nog met de protestgroep Oude Begraafplaats. De resultaten van de reeds gevoerde gesprekken zijn meegenomen in deze notitie en worden verwerkt in het begraafplaatsbeleid.

Onderdeel van de implementatie van het nieuwe beleid is een zorgvuldig en respectvol communicatietraject met nabestaanden, rechthebbenden en bezoekers van de begraafplaatsen. De participatie houdt dus niet op na vaststelling van het beleid.

Financiën

In deze notitie leggen we een aantal beleidsopties voor zonder dat deze financieel zijn doorgerekend. Bijvoorbeeld als het gaat om investeringen die drukken op de exploitatie van de begraafplaatsen of het overhevelen van kosten naar andere programma's. Op basis van de gekozen richting worden de financiën in het begraafplaatsbeleid in beeld gebracht. De gemeenteraad kan bij het vaststellen hiervan in Q4 van dit jaar een integrale en definitieve afweging maken.

Onze visie op de begraafplaatsen

Begraafplaatsen zijn belangrijk voor de gemeente Huizen. Onze begraafplaatsen zijn plekken waar onze inwoners afscheid nemen van hun dierbaren, waar ze kunnen rouwen en herdenken. Het zijn rustgevende en troostrijke plekken waar herinneringen respectvol gekoesterd kunnen worden. De begraafplaatsen bieden een plek voor iedereen. We streven naar een balans tussen natuur, cultuur en de wens van nabestaanden, waarbij het behoud van groene, duurzame en goed onderhouden begraafplaatsen centraal staat. De begraafplaatsen zijn niet alleen een plek van rouw, maar ook van reflectie en verbinding met de lokale geschiedenis en tradities.

Onze uitgangspunten

Bovenstaande visie is onze stip op de horizon. Samen met een aantal uitgangspunten vormt deze visie de basis voor het beleid en geeft richting en houvast bij het maken van keuzes.

1. De begraafplaatsen blijven in eigen beheer

Op grond van de Wet op de lijkbezorging is elke optie van verzelfstandiging van een gemeentelijke begraafplaats mogelijk. Wij kiezen er voor om de begraafplaatsen in eigen beheer te houden.

- Begraafplaatsen vragen om langdurig onderhoud en zorg. Door ze in eigen beheer te houden, waarborgen we dat de begraafplaatsen op een respectvolle en duurzame manier worden onderhouden, nu en in de toekomst.
- We waarborgen hiermee het behoud van historische graven en monumenten.
- Door het in eigen beheer te houden, hebben we als gemeente invloed op ontwikkelingen ten aanzien van duurzaamheid en ecologie (denk aan natuurlijk begraven en biodiversiteit).
- Door de begraafplaatsen in eigen beheer te houden voorzien we in voldoende begraafcapaciteit. We continueren de huidige werkwijze het ruimen van graven. Dit betekent dat graven waarvan de rechthebbenden afstand hebben gedaan periodiek geruimd worden. Voor graven waarvan geen rechthebbende meer bekend is, wordt een zorgvuldig proces doorlopen voordat ruiming plaatsvindt.

2. De basis op orde brengen en houden

Op dit moment is er sprake van een achterstand in het begraafplaatsbeheer door het ontbreken van beleid. Deze achterstand uit zich onder andere in het ruimen van de graven, (her)inrichting van groen, renovatie van paden en onvolledig actueel inzicht in rechthebbenden. Omdat de werkzaamheden ten behoeve van de begraafplaatsen verdeeld zijn over verschillende afdelingen en budgetten is er onduidelijkheid over de rol- en taakverdeling en zijn er geen eenduidige werkprocessen.

Ondanks deze knelpunten verloopt het begraafproces over het algemeen goed. Er is een goede samenwerking met de uitvaartondernemers en er wordt intern afgestemd indien nodig. Door het (verder) op orde brengen van de basis kunnen we als gemeente efficiënter en effectiever werken, duidelijkheid bieden aan onze inwoners en is duidelijk voor de medewerkers wie welke verantwoordelijkheid heeft.

We brengen de basis op orde op diverse gebieden (administratie, beheer en onderhoud en begraafcapaciteit). Het nieuwe beleid vormt hierbij het kader.

3. Ons erfgoed blijft intact

We vinden het belangrijk om ons erfgoed te behouden. Op zowel de oude als nieuwe begraafplaats zijn graven aanwezig die een historische betekenis hebben of waarvan een grafbedekking een opvallende kwaliteit heeft. Daarnaast zijn niet alleen graven, maar ook het hekwerk, de aula en de poort op de oude begraafplaats van monumentaal belang.

Waar dit nog niet gebeurd is, bepalen we op de begraafplaatsen welke opvallende en historische graven er zijn. We stellen in het beleid vast op welke wijze we dit doen. Hiermee blijft ons erfgoed intact en beschermen we onze bijzondere graven in Huizen.

4. We zetten in op duurzaam en toekomstbestendig beheer

Uit de 'Groenstructuur op hoofdlijnen 2023' blijkt dat de nieuwe begraafplaats een interessante locatie is waar het gaat om de groenstructuur. De lanen langs de begraafplaats bieden een sterke groenstructuur en verbinden verschillende hotspots en ecologisch waardevolle biotopen. De oude begraafplaats heeft daarentegen weinig groen en heeft hierdoor een minder ecologische waarde. De oude begraafplaats leent zich echter goed voor een nieuwe aanzet als parkway¹ (een locatie met een groen profiel), gezien de ligging in de totale groenstructuur. We sluiten met het begraafplaatsbeleid aan op de ambities en acties vanuit de vastgestelde groenstructuur.

Richting in het beleid begraafplaatsen

Een belangrijk doel van het begraafplaatsbeleid is het vereenvoudigen van een aantal zaken, het bieden van duidelijkheid aan nabestaanden en uitvaartondernemers en het zorgen voor een eenduidige uitvoering. Kortom, we streven naar een toekomstbestendig begraafplaatsbeleid én een heldere aanpak.

We zien dat er verschillende keren gesproken is over de gewenste richting ten aanzien van de begraafplaatsen, maar dat er nog geen besluiten zijn genomen over die richting. Om te komen tot een begraafplaatsbeleid dat kan rekenen op bestuurlijk draagvlak, leggen we de commissies een aantal thema's voor die richtinggevend zijn voor het beleid.

1. Functie van de begraafplaatsen

We hebben twee begraafplaatsen in beheer: de oude en de nieuwe begraafplaats. De oude begraafplaats is deels aangewezen als gemeentelijk monument. Op de oude begraafplaats zijn we terughoudend met het uitgeven van nieuwe graven. Dit is ook niet nodig om te voorzien in de begraafbehoefte. We zien daarom in het nieuwe beleid geen actieve rol voor de oude begraafplaats. Dit betekent dat de nieuwe begraafplaats voorziet in de begraafbehoefte en de oude begraafplaats een andere functie krijgt. De nieuwe begraafplaats behoudt de functie van actieve begraafplaats.

Voorstel: Oude begraafplaats omvormen tot gedenkpark

We zien de oude begraafplaats als een bijzondere plek en hebben de ambitie om de oude begraafplaats meer als plek voor bezinning en rustige recreatie te profileren. We zetten daarom in op de ontwikkeling tot een gedenkpark. Een gedenkpark in de vorm van een begraafplaats is een parkachtige ingerichte plek waar herdenken, rust en natuurbeleving centraal staan. Hiermee krijgt de oude begraafplaats een andere functie die beter aansluit bij haar uitstraling en haar historische karakter beschermt.

¹ Een parkway is een gevarieerde groenstructuur langs wegen, bestaande uit bomenrijen tot bosschages met of zonder onderbeplanting. Deze parkways zijn vaak royaal vormgegeven, maar missen nog identiteit door te weinig diversiteit in de aanwezige beplantingen. De parkways kunnen het woonmilieu verder versterken en een bijdrage leveren in het kader van klimaatbestendigheid en biodiversiteit.

We willen het voor inwoners laagdrempelig maken om bijvoorbeeld te wandelen over de begraafplaats. Dit betekent dat we de begraafplaats kwalitatief willen opwaarderen wat betreft de beeldkwaliteit, uitstraling en sfeer en natuur. Denk hierbij aan het plaatsen van bankjes en het planten van meer bomen en vaste beplanting. Dit betekent dat er eenmalige investeringen nodig zijn om dit te realiseren en dat er structureel budget nodig is voor onderhoud en vervangingskosten. De financiële consequenties worden verder uitgewerkt in het beleid.

We verbinden de begraafplaats met de monumentale aula en de buurt. De nieuwe invulling van de aula, opslag en kantoor voor de historische kring, zorgt ervoor dat de oude begraafplaats meer multifunctioneel gebruikt wordt. De onderdelen van de begraafplaats met een monumentale bestemming worden intact gehouden en versterkt waar kan door het meer in te richten als park. Hiermee bevorderen we de ecologische waarde en de ontwikkeling naar een parkway (Groenstructuur op hoofdlijnen). Ook sluiten we zo aan op de visie vanuit erfgoed en de Omgevingsvisie. Door hiervoor te kiezen is de huidige uitbreidingsstrook aan de Arie de Waalstraat niet meer nodig om aan de begraafcapaciteit te voldoen.

De keuze van omvorming tot een gedenkpark betekent dat we geen nieuwe graven meer gaan uitgeven en het heeft ook invloed op de aanpak van de onbepaalde tijd graven. Op de oude begraafplaats zijn 384 graven met een termijn voor onbepaalde tijd aanwezig, waarvan de rechthebbende niet bekend is. Om de kwaliteit van de graven te borgen, onderhouden wij op dit moment als gemeente deze graven zonder dat daar een vergoeding tegenover staat in de vorm van een tarief.

Onbepaalde tijd graven zijn particuliere graven die voor een onbepaalde periode zijn uitgegeven zonder een specifieke einddatum. De graf- en onderhoudsrechten op deze graven zijn over het algemeen bij aanvang van de termijn afgekocht en betaald. De rechthebbende van het graf is verantwoordelijk voor het onderhoud aan het graf en aan het grafmonument. Zolang er aan de voorwaarden van het graf worden voldaan, blijft het graf intact.

Bij omvorming van de oude begraafplaats tot gedenkpark, laten we de graven zoveel mogelijk liggen. Wel willen we met een gedenkpark de begraafplaats opwaarderen en haar monumentale karakter versterken. We kiezen er daarom voor om rechthebbenden van deze onbepaalde tijd graven te achterhalen en de belangstelling voor het graf te toetsen. Het is belangrijk om te weten voor welke onbepaalde tijd graven nog belangstelling bestaat en voor welke niet. Graven waar geen belangstelling voor is, worden vaak niet onderhouden en raken in verval, waardoor de beeldkwaliteit van de begraafplaats achteruitgaat.

Bij geen belangstelling zou geruimd kunnen worden wanneer het grafmonument niet meer past in de beeldkwaliteit en uitstraling van een gedenkpark. De geruimde plek wordt dan vergroend om een parkachtige omgeving te creëren. Graven die bijdragen aan de cultuurhistorische waarde of het erfgoedkarakter van de begraafplaats blijven behouden. De kosten en het onderhoud van deze monumentale graven neemt de gemeente op zich.

Binnen de functie van een gedenkpark is het ook nog mogelijk om de oude begraafplaats te sluiten en de mogelijkheid voor begravingen helemaal te stoppen. We kiezen hier niet voor omdat wij veel waarde hechten aan het behoud van de cultuurhistorische waarde van de oude begraafplaats. Bovendien moeten we dan extra kosten maken om rechthebbenden te compenseren voor het feit dat ze geen gebruik meer kunnen maken van een nog lege begraafplaats in een bestaand graf. Daarnaast zorgt de monumentale status van onderdelen van de oude begraafplaats ervoor dat sluiten en daarmee opheffen van de bestemming van de begraafplaats niet zomaar mogelijk is.

Samengevat heeft een gedenkpark zoals wij dat voor ogen zien de volgende kenmerken:

- Er worden geen nieuwe graven uitgegeven.
- Begravingen in bestaande graven blijft mogelijk.
- De stoffelijke resten die er liggen blijven intact.
- Het perceel wordt verder vergroend.
- Multifunctioneel gebruik: bijvoorbeeld door de organisatie van rondleidingen, educatie en het plaatsen van kunst (beeldentuin).

Alternatief 1: Oude begraafplaats omvormen tot begraafpark

Naast het omvormen tot gedenkpark kan er ook gekozen worden om de oude begraafplaats in te zetten als begraafpark. Het verschil met een gedenkpark is dat bij een begraafpark het begraven centraal staat. Het karakter van een begraafplaats wordt behouden. Dit betekent dat er actief begraven mag worden: er mag begraven worden in de bestaande graven én er mogen nieuwe graven worden uitgegeven. Er is op dit moment zeer beperkte ruimte voor nieuwe graven, dus om nieuwe graven uit te kunnen geven moeten de grafstenen en/of de stoffelijke resten geruimd worden.

In deze variant zetten we ook in om de rechthebbenden van de 384 onbepaalde tijd graven te achterhalen, echter met een ander doel dan bij een gedenkpark. We achterhalen rechthebbenden om graven waar geen belangstelling voor is actief te ruimen om begraafcapaciteit te realiseren voor nieuwe graven.

We raden dit alternatief af omdat de nieuwe begraafplaats nu en in de toekomst voldoende begraafcapaciteit heeft om te voorzien in de begraafbehoefte. Daarnaast doen nieuwe graven, met moderne grafstenen, en het ruimen van bestaande graven – waarbij mogelijk monumentale grafvelden in gebruik worden genomen - afbreuk aan de monumentale en historische uitstraling van de oude begraafplaats.

Samengevat heeft een begraafpark de volgende kenmerken:

- Er worden nieuwe graven uitgegeven.
- Begravingen in bestaande graven blijft mogelijk.
- De stoffelijke resten worden actief geruimd om begraafcapaciteit te realiseren voor nieuw uit te geven graven.
- Het perceel wordt beheerd als begraafplaats om het kenmerk van een begraafplaats te behouden.

Alternatief 2: Oude begraafplaats sluiten voor begravingen

We kunnen er -zoals hiervoor reeds beschreven- ook voor kiezen om de oude begraafplaats te sluiten en stoppen met de mogelijkheid voor begraven in nieuwe en bestaande graven.

2. Toekomst van de huidige algemene kindergraven

Op dit moment liggen er 123 bezette algemene kindergraven op de oude en nieuwe begraafplaats. De termijn van al deze algemene kindergraven zijn verlopen en de belanghebbenden (nabestaanden) zijn van niet alle graven bekend. Wettelijk gezien moeten de nabestaanden aangeschreven worden over de afloop van de graftermijn en de mogelijkheden daarbij (opgraven ter herbegraven of cremen). Hierna moeten de algemene graven worden geruimd.

Er zijn twee soorten (kinder)graven: algemeen en particulier. Algemene kindergraven zijn graven die voor een bepaalde periode (15 jaar) worden uitgegeven zonder mogelijkheid tot verlengen. Een algemeen graf is in beheer van de gemeente. Nabestaanden kiezen hier vaak voor omdat dit een lager tarief kent dan een particulier kindergraf. Particuliere graven zijn in beheer van een rechthebbende en mogen na verloop van de periode telkens verlengd worden. Normaliter worden algemene graven na afloop van de termijn geruimd.

We hebben de ambitie om in het nieuwe beleid duidelijkheid te bieden over de huidige en toekomstige algemene kindergraven op beide begraafplaatsen.

Voorstel: De huidige algemene kindergraven laten liggen en omvormen tot herdenkingsveld

We voorzien dat de huidige begraafcapaciteit op de nieuwe begraafplaats voldoende is bij toepassing van een ruimingscyclus en er geen extra capaciteit nodig is. Daarnaast realiseren we ons dat kindergraven een gevoelig onderwerp is en zien we dat er een trend aan het ontstaan is waar kindergraven juist een meer prominente plek krijgen op begraafplaatsen. De algemene kindergraven vormen inmiddels een vast onderdeel van de oude en nieuwe begraafplaats. Daarom kiezen we er voor om de huidige algemene kindergraven niet te ruimen, maar de grafvelden waar deze graven liggen om te vormen en in te richten tot een waardige gedenkplek. Hiervoor is mogelijk een eenmalige investering nodig. Het onderhoud op deze herdenkingsvelden neemt de gemeente op zich.

Daarnaast is het van belang om in het nieuwe beleid een standpunt in te nemen over toekomstige algemene kindergraven. We kiezen ervoor om geen algemene kindergraven meer aan te bieden, uitsluitend particuliere kindergraven. Dit stelt nabestaanden in staat zelf het beheer over het graf te voeren en de beslissingen over de toekomst ervan te nemen. Daarnaast is het laatste algemene kindergraf 23 jaar geleden uitgegeven. Dit laat zien dat de behoefte aan algemene kindergraven nihil is.

Alternatief 1:

Omvormen van de algemene kindergraven naar particuliere kindergraven en/of ruimen

Een alternatief is om nabestaanden de mogelijkheid bieden om het algemene kindergraf om te vormen naar een particulier kindergraf met grafrechten (met bijbehorende tarifiering en volgens de huidige geldende beheersverordening). We achterhalen nabestaanden via een belangstellingstoets². Als nabestaanden niet kiezen voor het afnemen van een particulier kindergraf, dan wordt het algemene kindergraf geruimd. Alle 123 algemene kindergraven hebben een verlopen graftermijn en mogen volgens de regelgeving daarom geruimd worden. Wanneer de nabestaanden bekend zijn krijgen ze de mogelijkheid tot het behoud van de stoffelijke resten door deze op te laten graven en her te begraven in een particulier (kinder)graf of te kiezen voor crematie. Indien hier geen gebruik van wordt gemaakt, wordt het algemene kindergraf geruimd.

Alternatief 2: Verplaatsen van de algemene kindergraven naar één herdenkingsveld

Een ander alternatief is om alle algemene kindergraven op te graven en de stoffelijke resten te verplaatsen naar één centrale plek die we inrichten als herdenkingsveld. Gezien het karakter van de oude begraafplaats is dit de meest logische plek. Uiteraard moet dit op een zorgvuldige en respectvolle manier gebeuren. Dit betekent dat de 66 algemene kindergraven op de nieuwe begraafplaats verplaatst moet worden naar de oude begraafplaats. Hiervoor moet ruimte worden gecreëerd op de oude begraafplaats. Het herinrichten van de velden heeft een negatief effect op de huidige inrichting en monumentale uitstraling van de grafvelden op de oude begraafplaats.

Het inrichten van een herdenkingsveld zorgt voor extra kosten omdat de stoffelijke resten opgegraven en verplaatst moeten worden. Deze kosten zijn hoger dan die voor het omvormen tot een herdenkingsveld op beide begraafplaatsen, waarbij de algemene kindergraven onaangeroerd blijven.

We raden beide alternatieven af, gezien de gevoeligheden die algemene kindergraven met zich mee brengen en de verwachting dat een deel van de nabestaanden niet of moeilijk achterhaald kan worden, gezien de leeftijd van de graven. Daarnaast is de huidige ruimte van de algemene kindergraven op de nieuwe begraafplaats niet nodig om te voorzien in de begraafbehoefte.

3. Kosten van de begraafplaatsen

De kosten van onze begraafplaatsen bestaan uit verschillende componenten.

- Instandhouding van de begraafplaatsen.
- Lijkbezorging (maken van graven en plaatsen van asbussen).
- Onderhoud (onderhoud aan het algemeen groen en inrichtingselementen).
- Specifieke dienstverlening.
- Materieel en opstellen.

² Een belangstellingstoets is een middel waarbij publicaties geplaatst worden om nabestaanden te bereiken om hun wensen ten aanzien van het graf kenbaar te maken.

De mate waarin de begraafplaatsen kostendekkend zijn, hangt af van de toegekende gemeentelijke budgetten, de kosten van de werkzaamheden, de tarieven die gerekend worden aan nabestaanden en keuzes die gemaakt worden ten aanzien van bovengenoemde vijf componenten.

Voorstel: Inzet op verbetering op de nieuwe en oude begraafplaats

We brengen de basis op orde en leggen onze focus op verbetering en optimalisering: een actieve presentatie van onze begraafplaatsen. We stellen voor om investeringen te doen om de functionaliteit en uitstraling te verhogen om beter aan te sluiten bij de behoefte en verwachtingen van onze inwoners. We willen inzetten op multifunctioneel gebruik, gericht op maximale benutting en innovatie (scherp blijven op trends en ontwikkelingen). We behouden en versterken de cultuurhistorie.

Het inzetten op verbetering sluit het beste aan op onze ambities en denkrichtingen vanuit de andere beleidsdomeinen. We willen als gemeente dat elke inwoner gebruik kan maken van de begraafplaats en houden hier rekening mee in onze tariefstelling. Daarnaast hebben we de ambitie dat onze begraafplaatsen een plek zijn waar mensen kunnen rouwen en herdenken in een fijne, groene omgeving. Wij willen dat onze begraafplaatsen tot hun recht komen.

Alternatieven: Functioneel beheer of volledige kostendekking

We kunnen er ook voor kiezen om alleen aan de wettelijke verplichtingen te voldoen en de basis op orde te brengen. De begraafplaatsen blijven voornamelijk een basisvoorziening, gericht op de primaire functies van begraven. De begraafplaatsen spelen geen rol in de profilering van de gemeente en er is geen sprake van ontwikkeling of toekomstbestendig begraafplaatsbeheer.

Een ander alternatief is inzetten op volledige kostendekking. Hierbij vormt de exploitatiebegroting het vertrekpunt voor het maken van keuzes en het treffen van maatregelen op onze begraafplaatsen, waarbij het uitgangspunt is het realiseren van een volledige kostendekking op de operationele kosten van de begraafplaatsactiviteiten (administratie, informatie en communicatie, lijkbezorging en werkzaamheden beheer en onderhoud). Om de kosten te dekken versobert het beheer en onderhoud, worden de tarieven voor nabestaanden verhoogd en wordt de dienstverlening beperkt.

We raden beide opties af, omdat functioneel beheer zich richt op het noodzakelijk en afbreuk doet aan de (beeld)kwaliteit van onze begraafplaatsen. We missen hiermee de kans om te investeren in trends en ontwikkelingen. Op korte termijn is dit kostenbesparend, maar op de langere termijn resulteert het in verouderde, minder toekomstbestendige begraafplaatsen. Kostendekkend beheer zorgt voor bezuinigen en/of tariefsverhogingen. Dit leidt tot een lagere kwaliteit en naar verwachting een afname van het aantal begrafenissen door de hogere kosten.

Vervolg

Het resultaat van de bespreking van deze notitie wordt verwerkt in het begraafplaatsbeleid. De geadviseerde richtingen bevatten een aantal mogelijkheden die impact hebben en een beroep doen op de gemeentelijke financiën. In het beleid rekenen we deze door (indien nodig op basis van de richting die de commissie meegeeft). Dit beleid wordt in het laatste kwartaal van 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Op basis van het vastgestelde beleidsplan wordt de verordening uitgewerkt en streven we ernaar om deze tevens eind 2025 aan de raad ter besluitvorming voor te leggen.

Bijlage(n):

- Commissiemededeling 15 januari 2025